

Προκόπιος Παυλόπουλος: Ουδεμία αισιοδοξία στο Κυπριακό εξαιτίας των τουρκικών μαξιμαλιστικών θέσεων

/ [Γενικά Θέματα](#)

Στην εκτίμηση ότι ουδεμία αισιοδοξία για την επίλυση του κυπριακού ζητήματος δικαιολογείται προέβη ο τέως Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας και ακαδημαϊκός [Προκόπης Παυλόπουλος](#), ο οποίος θα βρίσκεται τις επόμενες μέρες στην Κύπρο σε επετειακή εκδήλωση διοργανώνει το Πετρίδειο Ίδρυμα.

Σε συνέντευξη του στο Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων ο κ. Παυλόπουλος ανέφερε ακόμα πως προφανές δεν μπορεί -ορθότερα δεν είναι επιτρεπτό- ν' αρχίσει οποιαδήποτε συζήτηση για το Κυπριακό ζήτημα, αν προηγουμένως η **Τουρκία** δεν αφήσει κατά μέρος τέτοιες παράλογες και προκλητικές **μαξιμαλιστικές θέσεις** και προτάσεις, πλήρως αντίθετες προς το Διεθνές Δίκαιο και ιδίως προς το

Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Ερωτηθείς κατά πόσο εκτιμά ότι με τις θέσεις που προβάλλει η τουρκική πλευρά είναι δικαιολογημένη οποιαδήποτε αισιοδοξία για έξοδο του Κυπριακού Ζητήματος από την αποτελμάτωση ο κ. Παυλόπουλος ανέφερε: «Θα σας πω την γνώμη μου ευθέως και απεριφράστως, με την επισήμανση ότι αυτή πρέπει να εξηγηθεί και να συμπληρωθεί και υπό το φως των απαντήσεών μου στη συνέχεια: Αν λάβουμε υπόψη μας την όλη στάση της Τουρκίας διαχρονικώς -ιδίως δε μετά την βάρβαρη εισβολή στην Κύπρο το 1974- και μάλιστα κατ' εξοχήν στο πλαίσιο της ιταμής και προκλητικώς αντίθετης προς το Διεθνές Δίκαιο τελευταίας ομιλίας του Ταγίπ **Ερντογάν** στην Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, στις 24.9.2024, όπου και εμφανίστηκε ανυποχώρητος στην θέση περί «δύο κρατών» στην Κύπρο, ουδεμία αισιοδοξία για την επίλυση του Κυπριακού Ζητήματος δικαιολογείται. Το εντελώς αντίθετο, πράγμα που σημαίνει ότι Ελλάδα και Κύπρος πρέπει να βασίσουν την άμυνά» τους πάνω σε αυτή την σκληρή, δυστυχώς, πραγματικότητα».

Ο κ. Παυλόπουλος σημείωσε πως η κατά τ' ανωτέρω «άμυνά» μας απέναντι στην Τουρκία, η οποία αφορά πρωτίστως το Κυπριακό Ζήτημα -το οποίο είναι βεβαίως Διεθνές και Ευρωπαϊκό Ζήτημα- αλλά και όλα τα αμιγώς Ελληνικά Εθνικά Θέματα, μπορεί να συμπυκνωθεί κυρίως στα εξής, όπως είπε, «Ο διάλογος με την Τουρκία είναι πάντα «ευπρόσδεκτος», θα ήταν δε λάθος ν' αποκλεισθεί εκ προοιμίου και εντελώς. Πλην όμως ιδίως με την Τουρκία συνέχισε, θα ήταν επίσης λάθος να κάνεις διάλογο χωρίς να έχεις πλήρη επίγνωση με ποιον «συνομιλητή» διαλέγεσαι. Και η διεθνής εμπειρία, χρόνια τώρα, έχει δείξει ότι ως «συνομιλητής» στο πεδίο των Διεθνών Σχέσεων η Τουρκία έχει και τα εξής χαρακτηριστικά: Πρώτον, είναι παντελώς αναξιόπιστη, κάτι το οποίο ισχύει όχι μόνον έναντι της Ελλάδας αλλά και διεθνώς, πρωτίστως δε εντός του ΝΑΤΟ, όπου συχνά συμπεριφέρεται ως ανεργμάτιστο ή και προδήλως «διαλυτικό» στοιχείο.

Από δείγμα γραφής συνέχισε, αποτελεί η στάση της Τουρκίας απέναντι στη βάρβαρη εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και ο αποκάλυπτα «διφορούμενος» ρόλος της. Δεύτερον είπε ο πρώην Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, η Τουρκία έχει εναντίον της Ελλάδας και της Κύπρου «**μακροχρόνιες βλέψεις**», ως προς τις οποίες ακολουθεί την τακτική όχι τόσο των «θερμών επεισοδίων», αλλά της «προώθησης» των θέσεών της υποδορίως σ' επίπεδο «διαπραγματεύσεων».

Όπως εκτίμησε, αυτές οι βλέψεις της Τουρκίας αφορούν, ευθέως, την Κύπρο, υπό την έννοια του τελικού πλήρους ελέγχου της, το Αιγαίο, υπό την έννοια της εκεί συγκυριαρχίας και την Θράκη, υπό την έννοια της χρησιμοποίησης της Μουσουλμανικής Μειονότητας προς την κατεύθυνση μελλοντικής αυτονόμησης.

Και, τρίτον συνέχισε, η Τουρκία μέσω των «διαπραγματεύσεων» θέλει να μας επαναφέρει στην εποχή του 1997-1999, όταν λόγω της υποχωρητικότητας της τότε Κυβέρνησης είχε «καταφέρει» να γίνουν δεκτές εκ μέρους μας οι θέσεις που της επέτρεψαν στην συνέχεια να μιλάει για «γκρίζες ζώνες» στο Αιγαίο και ν' αναπτύσσει την «ρητορική» της «Γαλάζιας Πατρίδας».

Διότι τότε, όπως εξήγησε, αφενός μεν με το κοινό ανακοινωθέν «Σημίτη-Ντεμιρέλ» στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ, κατά την σύνοδο στην Μαδρίτη, στις 8.7.1997, είχε γίνει, μεταξύ άλλων, δεκτή και η φρασεολογία περί «ζωτικών ενδιαφερόντων και συμφερόντων της Τουρκίας» στο Αιγαίο. Αφετέρου δε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στις 10-11.12.1999, στο Ελσίνκι τα σχετικά συμπεράσματα δέχονταν ότι μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας υπάρχουν «συνοριακές και άλλες διαφορές», παρεκκλίνοντας από την πάγια θέση μας περί μίας και μόνης διαφοράς, εκείνης της οριοθέτησης της Νησιωτικής Υφαλοκρηπίδας και της αντίστοιχης ΑΟΖ στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο.

Ερωτηθείς πως αξιολογεί την τακτική που ακολουθούν Κύπρος και Ελλάδα ιδίως υπό το φως των σύγχρονων δεδομένων και αν θα μπορούσε να ήταν διαφορετική, ο πρώην Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας ανέφερε πως τους τελευταίους ιδίως μήνες, και παρά τη συνεχιζόμενη -ή και εντεινόμενη ενίοτε- προκλητική αδιαλλαξία της Τουρκίας, γίνεται και πάλι λόγος για την ανάγκη της όσο το δυνατό ταχύτερης επίλυσης του Κυπριακού Ζητήματος. Κάτι το οποίο, όπως προκύπτει και από σχετικές πρόσφατες δηλώσεις, αποδέχονται οι Κυβερνήσεις Ελλάδας και Κύπρου -αποφασισμένες μάλιστα να κινηθούν εν προκειμένω με τον απαιτούμενο «ρεαλισμό»μπροστά στον «άτεγκτο» έως απροκαλύπτως κυνικό κόσμο των Διεθνών Σχέσεων- ενώ «ωθούν» προς την ως άνω κατεύθυνση τόσο ο ΟΗΕ όσο και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

“Κατ’ αρχήν ορθή η τακτική Ελλάδας και Κύπρου πλην όμως...”

Η τακτική αυτή των Κυβερνήσεων Ελλάδας και Κύπρου πρέπει ν' αξιολογηθεί ως κατ’ αρχήν ορθή, συμπλήρωσε, “αφού η “μη λύση” του Κυπριακού Ζητήματος όχι μόνο δεν συνιστά «λύση» του, αλλά καθιστά ολοένα και πιο επισφαλής -κατ’ επιεική δε θεώρηση- την κατάσταση που δημιούργησε η πάνω από πενήντα χρόνια κατοχή του ενός τρίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας από την Τουρκία, ύστερα από την βάρβαρη εισβολή της στην Μαρτυρική Κύπρο το 1974.

Πλην όμως, και όπως είναι ευνόητο, η επίτευξη λύσης του Κυπριακού Ζητήματος συνέχισε είναι, νοητή και αποδεκτή μόνον εφόσον είναι δίκαιη και βιώσιμη. Γεγονός που σημαίνει περαιτέρω, όπως είπε, ότι η λύση αυτή είναι νοητή και

αποδεκτή μόνον εφόσον υπηρετεί, τουλάχιστον ως προς τα σχετικά βασικά ρυθμιστικά της στοιχεία, «αξιοπρεπώς» -και όχι κατ' επίφαση, υπό το κράτος απαράδεκτων συμβιβασμών ή και εκβιασμών από συγκεκριμένες πλευρές- την Διεθνή Νομιμότητα και την Ευρωπαϊκή Νομιμότητα αλλά και την «βιωσιμότητα» της Κυπριακής Δημοκρατίας ως Κράτους-Μέλους της Διεθνούς Κοινότητας, κυρίως δε ως πλήρους Κράτους-Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του «στενού πυρήνα» της, της Ευρωζώνης.

Διότι το αντίθετο οδηγεί, όπως είπε, αναποδράστως, σ' επικίνδυνες ατραπούς ακόμη πιο επώδυνης θεσμικής και πολιτικής αποδυνάμωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας, και στο πλαίσιο της Διεθνούς Κοινότητας αλλά και στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο κ. Παυλόπουλος ανέφερε πως το ζήτημα τούτο απαιτεί τόσο «επιμελέστερη» προετοιμασία, με την ανάλογη προσοχή και προνοητικότητα, όσο η Τουρκία έχει καταστήσει -με περισσό θράσος που, δυστυχώς, το ενισχύει η προεκτεθείσα θλιβερή Διεθνής, ακόμη και Ευρωπαϊκή σε ορισμένες περιπτώσεις, ανοχή προς αυτή- σαφές πως ως αρχή «λύσης» του Κυπριακού Ζητήματος δεν αποδέχεται, κατ' ουδένα τρόπο, το στοιχειώδες κατά το Διεθνές Δίκαιο και το Ευρωπαϊκό Δίκαιο, όπως θα επεξηγηθεί στην συνέχεια, πρότυπο του Ομοσπονδιακού Κράτους. Και κάνει λόγο, ευθέως σημείωσε, για δύο Κράτη, όπως φάνηκε και κατά την προαναφερόμενη ομιλία του Ταγίπ Ερντογάν στην Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ. Υπό το πνεύμα αυτό είναι προφανές πως δεν μπορεί -ορθότερα δεν είναι επιτρεπτό- ν' αρχίσει οιαδήποτε συζήτηση για το Κυπριακό Ζήτημα, αν προηγουμένως η Τουρκία δεν αφήσει κατά μέρος τέτοιες παράλογες και προκλητικώς μαξιμαλιστικές θέσεις και προτάσεις, πλήρως αντίθετες προς το Διεθνές Δίκαιο και ιδίως προς το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Αν γίνει, από Ελληνικής και Κυπριακής πλευράς, το λάθος να υποτιμηθεί ο κίνδυνος της έναρξης διαλόγου για το Κυπριακό Ζήτημα δίχως μίαν ουσιώδη υποχώρηση της Τουρκίας από τις κατά τ' ανωτέρω ακραίες θέσεις της, τότε ο «διάλογος» με την τουρκική πλευρά μας οδηγεί συνέχισε, στην διακινδύνευση να υποχωρήσουμε μοιραίως εμείς, έστω και κατά ένα μέρος, στους απαράδεκτους τουρκικούς εκβιασμούς και στο ενδεχόμενο πλήρους ευτελισμού του Διεθνούς Δικαίου και του Ευρωπαϊκού Δικαίου σε ό,τι αφορά το μέλλον της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Επιπροσθέτως συνέχισε ο κ. Παυλόπουλος, ας μην ξεχνάμε ότι αυτή είναι πάντοτε η «προσφιλής» τακτική της Τουρκίας όταν επιχειρεί να προωθήσει και τις πιο αδιανόητες «δικεκδικήσεις» της έναντι του Ελληνισμού εν γένει, στηριζόμενη με πρόδηλο διεθνές θράσος στην παγίωση των «τετελεσμένων» εφόσον διαπιστώσει τάσεις δισταγμών, ανοχής και υποχωρητικότητας από τις Κυβερνήσεις Ελλάδας

και Κύπρου.

“Αδιανόητη η ατιμωρησία της Τουρκίας”

Σε ερώτηση για το γεγονός ότι εδώ και 50 χρόνια αναμένουμε από την λεγόμενη «Διεθνή Κοινότητα» να στηρίξει πιο δυναμικά τα δίκαια αιτήματά μας αλλά δεν το πράττει και κατά πόσο πιστεύει ότι έχουμε ευθύνη κι εμείς γι αυτό ο κ. Παυλόπουλος σημείωσε πως πέρασαν ήδη 50 χρόνια αφότου η Τουρκία εισέβαλε, με βάρβαρο τρόπο και καταπατώντας κάθε έννοια του Διεθνούς Δικαίου καθώς και όλες τις σχετικές αποφάσεις των οργάνων του ΟΗΕ, στην Μαρτυρική Κύπρο και η προκλητική κατοχή του ενός τρίτου του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας δυστυχώς συνεχίζεται.

Αυτή η αδιανόητη ατιμωρησία της Τουρκίας -όταν μάλιστα συνοδεύεται και από την ιταμή άρνησή της να δεχθεί επίλυση του Κυπριακού Ζητήματος κατά τρόπο σύμφωνο με το Διεθνές Δίκαιο και με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο- εκ μέρους της Διεθνούς Κοινότητας αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι επιτρεπτό ούτε και ανεκτό να συνεχισθεί, όπως είπε.

Τούτο συνέχισε, καθίσταται πλέον κάτι παραπάνω από προφανές και λόγω της τρέχουσας διεθνούς συγκυρίας. Πρωτίστως αναφέρθηκε στην εξίσου βάρβαρη εισβολή της Ρωσίας, στην Ουκρανία, δοθέντος ότι ουδείς πλέον δικαιούται να παραβλέπει πως η τουρκική εισβολή και κατοχή στην Κύπρο και η κατά τ' ανωτέρω αδιαφορία -φυσικά κατ' επιεική έκφραση- της Διεθνούς Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπήρξαν το «πρότυπο», το οποίο δεν δίστασε να υιοθετήσει η ηγεσία της Ρωσίας προκειμένου να επιτεθεί στην Ουκρανία και να προκαλέσει τον αιματηρό πόλεμο, όπως είπε .

Τον πόλεμο ο οποίος συνεχίζεται, με «αόρατη» ακόμη, « την προοπτική λήξης του και με αδύνατη την εκτίμηση του έως πού μπορεί να οδηγήσει η περαιτέρω κλιμάκωση του για την Ειρήνη και την Ασφάλεια παγκοσμίως».

Πρόσθεσε ακόμη πως «Ελλάδα και Κύπρος-σε πλήρη αντίθεση προς την Τουρκία-συμπαραστάθηκαν, συμπαρίστανται και θα συνεχίσουν να συμπαρίστανται, ειλικρινώς και ποικιλοτρόπως ιδίως στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον δεινώς δοκιμαζόμενο Λαό της Ουκρανίας.

Από τώρα όμως, και ιδίως αμέσως μόλις τελειώσει ο φρικτός αυτός πόλεμος και ο υπαίτιος εισβολέας πληρώσει το βαρύ τίμημα του εγκλήματός του, πρέπει είπε, « να συναγάγουμε, τόσο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και σ' επίπεδο Διεθνούς Κοινότητας, τα αναγκαία διδακτικά συμπεράσματα. Και δη συμπεράσματα τόσο για τα αίτιά του όσο και για τις επιπτώσεις του. Υπ' αυτό το πνεύμα και ως

συνεπείς υπέρμαχοι της Ευρωπαϊκής και της Διεθνούς Νομιμότητας, Ελλάδα και Κύπρος πρέπει συνέχισε, να καταδείξουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και στην Διεθνή Κοινότητα, όπως είπε, πρωτίστως δε στις ΗΠΑ και στο ΝΑΤΟ, πόσο μεγάλες είναι οι ευθύνες τους διότι ανέχθηκαν και ανέχονται, για τόσες δεκαετίες, τις επιπτώσεις και τα τετελεσμένα της τουρκικής εισβολής και κατοχής στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Της πρώτης τέτοιας ωμής καταπάτησης της εδαφικής ακεραιότητας και της κυριαρχίας Κράτους Μέλους της Διεθνούς Κοινότητας μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, όπως είπε.

“Δύο μέτρα και δύο σταθμά”

Ο πρώην Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας ερωτηθείς για το γεγονός ότι για την Ουκρανία, η Δύση έχει επιβάλει πλειάδα κυρώσεων σε βάρος της Ρωσικής Ομοσπονδίας, η Τουρκία, η οποία επίσης διέπραξε καταφανέστατα παράνομη εισβολή, παραμένει ατιμώρητη και ποια Διεθνή Τάξη μπορούμε να μιλάμε όταν τα μέτρα και τα σταθμά είναι διαφορετικά απάντησε πως για την Διεθνή Κοινότητα και τον ΟΗΕ, η κατ' αποτέλεσμα «ισότιμη» αντιμετώπιση Τουρκίας και Κύπρου - δηλαδή του «θύτη» με το «θύμα» της τουρκικής εισβολής και κατοχής- κατά την λογική της ανοχής των ατέρμονων και κενών περιεχομένου συζητήσεων μεταξύ των δύο μερών, δείχνει πόσο στις μέρες μας το Διεθνές Δίκαιο, με αποκλειστική ευθύνη της ίδιας της Διεθνούς Κοινότητας και του ΟΗΕ, συντίθεται όχι τόσο από *leges perfectae*, αλλά σε πολλές περιπτώσεις από *leges minus quam perfectae* και *leges imperfectae*.

Ελλάδα και Κύπρος, λοιπόν, στέλνοντας το μήνυμα ότι δεν είναι διατεθειμένες να δεχθούν αυτή την οιονεί «χειμέρια νάρκη» αφενός της Διεθνούς Νομιμότητας και, αφετέρου, της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και της Πολιτικής Ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ) πρέπει να θέσουν, είπε ο πρώην Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, ως Κράτη-Μέλη και της Διεθνούς Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προ των ευθυνών τους την Διεθνή Κοινότητα και τους Ευρωπαϊκούς Θεσμούς επισημαίνοντας, χωρίς περιστροφές, υποχωρήσεις και υπαναχωρήσεις, και τα εξής: Όπως όλοι στεκόμαστε σήμερα στο πλευρό της Ουκρανίας, καταδικάζοντας απεριφράστως και εμπράκτως το πολεμικό έγκλημα της Ρωσίας, στην ίδια γραμμή υπεράσπισης της Ευρωπαϊκής και της Διεθνούς Νομιμότητας πρέπει σημείωσε «να καταδικασθεί-με χρησιμοποίηση του *veto* αν χρειασθεί σε μελλοντικές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΝΑΤΟ.

Κληθείς να σχολιάσει την άποψη που εκφράζεται από μερικούς ότι στο Κυπριακό **έχουν χαθεί «ιστορικές ευκαιρίες»** για επίλυσή του, ο κ. Παυλόπουλος ανέφερε

πως ακόμη και τώρα ακούγονται αρκετές «φωνές» ειδικών, κυρίως στον τομέα των Διεθνών Σχέσεων, οι οποίες υποστηρίζουν ότι η απόρριψη του Σχεδίου Ανάν για το Κυπριακό Ζήτημα ήταν μια «χαμένη ευκαιρία». Οι «φωνές» αυτές συνέχισαν, ηχούν ως σύγχρονος «αντίλαλος» των απόψεων εκείνων, οι οποίες υιοθετήθηκαν πριν είκοσι χρόνια στηρίζοντας, σχεδόν «αναφανδόν» και άνευ προϋποθέσεων, το Σχέδιο Ανάν σ' Ελλάδα και Κύπρο.

“Δεν υπήρξαν ιστορικές ευκαιρίες λύσης του Κυπριακού”

Όμως το Σχέδιο Ανάν δεν συνιστά, κατ' ουδένα τρόπο, «χαμένη ευκαιρία». Και τούτο διότι, όπως είπε, η απόρριψή του επιβαλλόταν από την ίδια την φύση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, εν τέλει, από το ίδιο το Ευρωπαϊκό Δίκαιο. Πραγματικά, μία υπό το θεσμικό και πολιτικό status του Σχεδίου Ανάν Κυπριακή Δημοκρατία δεν θ' αποτελούσε, ούτε καθ' υποφοράν, Κράτος ομοσπονδιακού τύπου. Θα στηριζόταν πολύ περισσότερο σε μια μορφή Συνομοσπονδιακού Κράτους, εντελώς ασύμβατου με τις στοιχειώδεις απαιτήσεις της δομής και λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της αποτελεσματικής εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Δικαίου. Είναι δε άκρως χαρακτηριστικό και ενδεικτικό της μάλλον «επιφανειακής» προσέγγισης, με βάση την οποία αξιολογήθηκε από τους προμνημονευόμενους υποστηρικτές του το Σχέδιο Ανάν, το ότι αυτοί δεν φαίνεται ν' ασχολήθηκαν επισταμένως με το αν και κατά πόσο το πολιτειακό «μόρφωμα» που προόριζε για την Κυπριακή Δημοκρατία ανταποκρινόταν στις βασικές απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Έννομης Τάξης και του Ευρωπαϊκού Κεκτημένου.

Σύμφωνα με τον κ. Παυλόπουλο καθίσταται λοιπόν προφανές ότι η εφαρμογή του Σχεδίου Ανάν στην πράξη θα οδηγούσε, σχεδόν νομοτελειακά, σε ουσιαστική έξοδο της Κυπριακής Δημοκρατίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση -αφού, όπως επαρκώς τονίσθηκε, θα ήταν αδιανόητο ν' αναμένει κανείς «προσαρμογή» του Ευρωπαϊκού Δικαίου στα «κανονιστικά κελεύσματα» του Σχεδίου Ανάν- εκτός του ότι είναι σίγουρο πως αργά ή γρήγορα θα οδηγούσε και σε γενικότερη κρατική αποσύνθεσή της.

Επεσήμανε επίσης πως και οι κατά τ' ανωτέρω διαχρονικώς υπέρμαχοι του Σχεδίου Ανάν δεν πρέπει να υποτιμούν -και πολύ περισσότερο να λησμονούν- ότι μια τέτοια, μοιραία και απευκταία, κατάληξη της Κυπριακής Δημοκρατίας συνιστά «διακαή πόθο» της Τουρκίας. Και μάλιστα ως τελική «δικαίωση» της βαρβαρότητάς της κατά την εισβολή, το 1974, στην Μαρτυρική Κύπρο, συμπλήρωσε.

Επομένως, η σημερινή κρίσιμη συγκυρία επιβάλλει την ειλικρινή και αποφασιστική αποδοχή και πραγμάτωση του ακόλουθου, κατ' ουσία Εθνικού, «προτάγματος»: Όλος ο Ελληνισμός έχει χρέος ν' αντισταθεί, υπό όρους αρραγούς ενότητας,

απέναντι στη συντέλεση ενός τέτοιου «ειδεχθούς εγκλήματος» εις βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας αλλά και εις βάρος της Διεθνούς και της Ευρωπαϊκής Νομιμότητας. Και το χρέος αυτό βαρύνει, όπως είναι ευνόητο, και την Διεθνή Κοινότητα αλλά και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

“Το περιεχόμενο μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης”

Ερωτηθείς ποιες είναι εν τέλει, ιδίως υπό την ιδιότητά σας και ως Νομικού-Ακαδημαϊκού, οι κατά το Διεθνές και το Ευρωπαϊκό Δίκαιο προϋποθέσεις για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού ο κ. Παυλόπουλος ανέφερε πως είναι ανάγκη να επισημανθεί με έμφαση ότι κατά το Διεθνές και το Ευρωπαϊκό Δίκαιο λύση του Κυπριακού Ζητήματος νοείται μόνον υπό τις ακόλουθες επτά, κατ'ελάχιστο, προϋποθέσεις:

Πρώτον, η Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να έχει την πολιτειακή μορφή το πολύ Ομοσπονδιακού Κράτους, κατά τα Διεθνή και κυρίως κατά τα Ευρωπαϊκά αντίστοιχα πρότυπα.

Ουδεμία μορφή Συνομοσπονδίας, ευθεία ή συγκεκαλυμμένη, είναι ανεκτή όπως το διευκρίνισα προηγουμένως για το σχέδιο Ανάν. Και τούτο, πρωτίστως διότι πέραν του ότι μια τέτοια «λύση» είναι, εξορισμού, «θνησιγενής» και εξυπηρετεί μόνο τις βλέψεις και τα συμφέροντα της Τουρκίας με το να οδηγεί σε ουσιαστική πολιτειακή αποσύνθεση την Κυπριακή Δημοκρατία, έρχεται σε πλήρη αντίθεση και με τον «πυρήνα» του πρωτογενούς Ευρωπαϊκού Δικαίου.

Δεύτερον, η Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να στηρίζεται, καθ'ολοκληρία, στις θεμελιώδεις αρχές της Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας, ως θεσμικής εγγύησης της Ελευθερίας *in globo*. Άρα ως θεσμικής εγγύησης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, όχι μόνο κατά το Εθνικό Δίκαιο αλλά και κατά το Διεθνές και το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Τρίτον, η Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να έχει, ως μέλος της Διεθνούς Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μία Διεθνή Νομική Προσωπικότητα.

Τέταρτον, στην Κυπριακή Δημοκρατία νοείται μία, και μόνον, Ιθαγένεια.

Πέμπτον, η Κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας πρέπει να είναι πλήρης, με εξίσου πλήρη σεβασμό όλων, ανεξαιρέτως, των διατάξεων του Διεθνούς και του Ευρωπαϊκού Δικαίου. Τούτο σημαίνει πληρότητα και της *strictosensu* Κυριαρχίας της -π.χ. σε ό,τι αφορά την εδαφική της ακεραιότητα, τα σύνορά της, την αιγιαλίτιδα ζώνη της κ.λπ.- και της *latosensu* Κυριαρχίας της. Άρα την πλήρη άσκηση όλων, δίχως οιαδήποτε διάκριση, των Κυριαρχικών της Δικαιωμάτων,

μ'επίκεντρο τα Δικαιώματά της επί του συνόλου των Θαλάσσιων Ζωνών της κατά το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας (Σύμβαση του Montego Bay, του 1982). Ουδεμία δε επιρροή ασκεί επ' αυτού το ότι η Τουρκία δεν έχει προσχωρήσει στην ως άνω Διεθνή Σύμβαση, αφού αυτή, κατά την νομολογία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, παράγει διεθνώς παραδεδεγμένους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου, οι οποίοι ισχύουν *erga omnes*. Έκτον -και κατά συνέπεια- επί της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν είναι επιτρεπτό να παραμένουν, κατ'ουδένα τρόπο, στρατεύματα κατοχής ούτε να ισχύουν, επίσης κατ' ουδένα τρόπο, εγγυήσεις οιωνδήποτε τρίτων.

Και, έβδομον, τα προαναφερόμενα συνεπάγονται ότι από την Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να αποχωρήσουν, χωρίς προϋποθέσεις, οι «έποικοι», τους οποίους εγκατέστησε παρανόμως, σύμφωνα μάλιστα με την νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η Τουρκία. Και να επανέλθουν οι αναγκαστικώς αποχωρήσαντες από τις εστίες τους, λόγω της τουρκικής εισβολής, πρόσφυγες, ανακτώντας πλήρως όλα τα κατά την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου αλλά και κατά τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης δικαιώματά τους.

ΚΥΠΕ - Γιώργος Χριστοδουλίδης, Κική Περικλέους Λευκωσία